

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/79/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2221201716
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2221201716.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, D. E. C., nar. XX.XX.XXXX, a F. G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti matky E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., E. XXXX/XB, zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Torňošom, so sídlom Bratislava, Tomášikova 50/D, a otca B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. H., J. XXX, zastúpeného splnomocnencom Advokátskou kanceláriou FELŠÖCI & Partners, s.r.o., so sídlom Bajkalská 31, Bratislava, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 1. apríla 2022, č.k. 9P/25/2021-289, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch III. a VI. **p o t v r d z u j e .**
- II. V napadnutom výroku IV. rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í .**
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matke, výrokom II. určil, že zastupovať maloletých a spravovať ich majetok budú obaja rodičia, výrokom III uložil otcovi platiť výživné na maloletého A. vo výške 170 Eur mesačne, na maloletú D. vo výške 150 Eur mesačne a na maloletú F. vo výške 120 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc 27.04.2021 a dlžné výživné za obdobie od 27.04.2021 do 31.03.2022 na maloletého A. vo výške 1.371,70 Eur uložil otcovi zaplatiť v splátkach po 30 Eur, na maloletú D. vo výške 1.149 Eur v splátkach po 25 Eur a na maloletú F. vo výške 815 Eur v splátkach po 20 Eur spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok, výrokom IV. rozhodol, že styk otca s maloletými sa neupravuje, výrokom V. zrušil neodkladné opatrenie tunajšieho súdu nariadené uznesením z 23.4.2021, č. k. 20P/18/2021-22 a výrokom VI. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 24 ods. 1, 2, § 25 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Vecne rozhodnutie odôvodnil tým, že matka žiadala upraviť rodičovské práva k maloletým na čas do rozvodu, keď napriek viacerým pokusom o urovanie je vzťah medzi rodičmi dlhodobo konfliktný, otec počas spolužitia často a bez vysvetlenia opúšťal spoločnú domácnosť a na domácnosť ani potreby maloletých neprispieval. V marci 2021 jej oznámil, že už s ňou ďalej nechce žiť a následne matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletým (sp. zn. 20P/18/2021) a tiež návrh na rozvod manželstva (9P/47/2021). Matka je t.č. na rodičovskej dovolenke s mal. F., a poberá len príspevky súvisiace so starostlivosťou o deti a opatrovateľský príspevok na svojho najstaršieho syna (nar. XXXX),

ktorého má z iného vzťahu, pričom celková suma týchto príspevkov (954,64 Eur mesačne) na krytie potrieb maloletých nestačí; často jej preto finančne pomáhajú rodičia. Navrhovala zveriť maloletých do jej osobnej starostlivosti, otcovi uložiť povinnosť platiť na deti výživné 170 Eur, 150 Eur a 120 Eur mesačne a upraviť styk otca s maloletými počas každého párneho víkendu bez prespávania.

3. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že v záujme maloletých bude ich zverenie do starostlivosti matky, ktorá starostlivosť o maloletých zabezpečuje po rozchode rodičov a toto rozhodnutie, rovnako ako v otázke ich zastupovania, vychádza z konsenzu rodičov. Pokiaľ ide o výšku výživného, súd vychádzal z ním ustálených odôvodnených mesačných výdavkov na mal. A. vo výške 340 Eur, na mal. D. vo výške 400 Eur a na mal. F. vo výške 280 Eur, a to už s ohľadom na osobitné potreby maloletých (alergie, astma u D., preukázané lekárskymi správami), pričom u otca sa nepreukázali žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali uloženie výživného v nižšej sume než aká zodpovedá potrebám maloletých a akú navrhla matka, pričom sumy ňou navrhované nepresahujú ani polovicu reálnych výdavkov na maloletých, a teda ich nemožno považovať za neprimerané. U matky súd zistil, že žije v nájomnom byte spolu so svojimi štyrmi deťmi, mesačné náklady na domácnosť podľa predložených dokladov predstavujú 234 Eur nájomné, 55 Eur plyn, 44 Eur elektrina a 33,56 Eur TV; spolu 366,56 Eur (výdavky na telefón matky súd do nákladov nezahrnul, nakoľko s potrebami maloletých nesúvisia), z čoho na osobu pripadá 73,30 Eur. Výdavky na stravu na každé z detí matka vyčíslila na 30 Eur mesačne (čo sa súdu javí skôr ako príliš nízka suma vzhľadom na bežné potreby detí a cenu potravín). Pokiaľ ide o otca, tento predložil súdu čestné prehlásenie, podľa ktorého jeho príjmy za obdobie od apríla do decembra 2021 nepresiahli sumu 580 Eur mesačne. Uviedol, že posledný pracovný pomer skončil v auguste 2020 (čomu zodpovedajú údaje z evidencie Sociálnej poisťovne), nakoľko nedostal výplatu, odvtedy pracuje brigádnicky, pričom tieto vzťahy nie sú evidované. Aj v súčasnosti pracuje v K. u známeho, a jeho príjem nepresahuje sumu uvedenú v čestnom vyhlásení 580 Eur mesačne (následne upresnil, že ide o sumu brutto, v skutočnosti dostáva okolo 550 Eur) a je mu vyplácaná v hotovosti. V marci 2021 si podal žiadosť do ozbrojených síl SR (OS SR) a je predpoklad, že bude úspešný, avšak zatiaľ stále prebiehajú súvisiace procesy a výsledok ešte nie je známy. Od podania prihlášky si ani stále prácu nehľadal, nakoľko mu bol taký postup odporúčaný, aby bol v prípade prijatia časovo flexibilný. Podľa jeho vyjadrenia je vyučený ako stolár (SOU) a jeho zdravotný stav je dobrý. Od rozchodu s matkou maloletých býva u rodičov, nevlastní žiadny majetok ani motorové vozidlo. Vlastné náklady nešpecifikoval, hoci bol na to súdom vyzvaný. Pri určení konkrétnych súm výživného súd vychádzal najmä z možností otca, ktorý je vyučený stolár. Podľa aktuálnych verejne dostupných pracovných ponúk pre túto a súvisiacu kvalifikáciu v K. (ktorá vzdialenosť je na denné dochádzanie z miesta bydliska otca primeraná) je možné dosiahnuť mzdové ohodnotenie začínajúce na sume 1.200 Eur brutto, pričom horná hranica podľa niektorých ponúk dosahuje až 2.500 Eur, prípadne aj viac. Suma okolo 1.700 Eur brutto (cca 1.400 Eur netto), ktorú by otec v takomto zamestnaní mohol dosiahnuť, by postačovala na uspokojenie jeho vlastných potrieb a tiež potrieb maloletých, pričom celková suma výživného by nepresiahla 30% čistej mzdy, čo je i v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou súdov. Možnosti a schopnosti otca mu teda umožňujú platiť výživné vo výške navrhovanej matkou a aktuálne tak nerobí len zo subjektívnych dôvodov. Plnenia, na ktoré otec poukázal (telefóny deťom, suma 100 Eur pre F.) boli skôr darom, resp. mimoriadnym plnením, ktoré však (s výnimkou mal. F.) nemohlo uspokojiť každodenné potreby maloletých. Súd určil povinnosť platiť takto stanovené výživné od podania návrhu matkou na súd, preto otcovi vznikli nedoplatky na zročnom výživnom za obdobie od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku, pri výpočte ktorého súd zohľadnil výživné, určené na základe neodkladného opatrenia, aby nešlo o duplicitnú úpravu a vzniknuté nedoplatky povolil otcovi splácať v mesačných splátkach spolu s bežným výživným. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporného poriadku.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec a to voči výroku III., ktorým súd určil výživné na maloleté deti a výroku IV., ktorým neupravil jeho styk s maloletými. Odvolanie otec odôvodnil podľa § 365 ods. 1 písm. g) a písm. h) CSP. Bol toho názoru, že s ohľadom na vzájomné silné citové väzby otca s maloletými a tiež blízkej rodiny otca s maloletými deťmi, s poukazom tiež na fungovanie rodiny v čase spolužitia a na zaužívaný spôsob realizácie styku otca s maloletými a najmä v najlepšom záujme detí pri rešpektovaní ich vôle, považoval za dôvodné upraviť jeho styk s deťmi spôsobom, ktorý presne špecifikoval a ktorý považuje za minimálny, keďže deti potrebujú otca rovnako ako matku, pričom poukázal na to, že jeho styk s deťmi je v súčasnosti pravidelný, od rozhodnutia súdu dokonca veľmi intenzívny, pričom deti sú spokojné a vyhovuje im to a počas stretnutia s otcom sa stretávajú aj s jeho rodinou, na ktorú sú zvyknuté.

5. Pokiaľ ide o výživné, odvolateľ nesúhlasil s výživným určeným súdom, výdavky na deti vyčíslené matkou sú nadhodnotené a vzhľadom na jej príjem a ďalšiu vyživovaciu povinnosť z predošlého vzťahu, sú tiež nereálne. Keďže matka súdu neuviedla výdavky, ktoré odzrkadľujú bežný život maloletých detí, súd nemohol pri rozhodovaní o výške výživného vychádzať zo skutočných opodstatnených výdavkov maloletých a naplniť tak ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Súd ďalej pochybil, keďže sa neoboznámil s obsahom trestného oznámenia podaného matkou maloletých pre zanedbanie povinnej výživy a následne obsahom spisu a výškou uhradeného výživného za sporné obdobie v trestnom konaní, čo mohlo spôsobiť, že výrok súdu o dlžnom výživnom je nadbytočný a výživné by otec hradil duplicitne. V konaní neboli tiež dôsledne preverené majetkové pomery otca, hoci na tejto skutočnosti nesie ťarchu samotný otec, ktorý dostatočne nezabezpečil potvrdenie o svojom príjme, aj keď ho na to súd vyzýval. Otec kvôli jazykovej bariére a doterajšej nulovej skúsenosti so súdnym systémom nepochopil účel a zmysel výzvy súdu. Otec však aj za účelom zastabilizovania pracovného času a príjmov sa rozhodol, že si založí živnosť a bude mať pravidelný príjem. Žiaľ, v odbore stolárstvo, ktorý vyštudoval, nikdy nepracoval, nemá žiadnu skúsenosť, vie však pracovať v stavebníctve, podlahárstve a pri pomocných stavebných prácach. Osvedčenie o podnikaní založí do súdneho spisu obratom, po jeho doručení. Rovnako v priebehu najbližších mesiacov by mohol vedieť predpokladať, aký dokáže dosahovať mesačný príjem. Otec nevlastní nehnuteľnosti, ani hnutelný majetok vyššej hodnoty, pracuje na tom, aby mal stály a pravidelný príjem, t.č. však nevie presne uviesť ako sa mu bude dariť v podnikaní. Výživné určené súdom je pre neho s ohľadom na brigádnickú prácu likvidačné. Žije u svojich rodičov, ktorým zatiaľ neprispieva na bývanie, čo však nemôže trvať večne. Má bežné výdavky, ktoré sú ale obmedzené vždy prvoradou vyživovacou povinnosťou a túto povinnosť otec nevníma len ako formálnu, vždy dopraje deťom čo potrebujú, za pomoci svojich rodičov im kúpil trampolínu, počítač, mobilné telefóny. Starí rodičia a prarodičia im vždy dajú drobné vreckové, navyše deti sú s otcom často a počas tejto doby všetko zabezpečuje z vlastných prostriedkov. Matke prispieva určeným výživným. Matke má čoskoro skončiť rodičovská dovolenka, teda dôjde k zmene príjmových pomerov. Vzhľadom na uvedené zmeny v príjmových pomeroch oboch rodičov a s ohľadom na navrhovaný rozsah styku otca s maloletými deťmi, odvolateľ navrhol určiť výživné na maloletého A. vo výške 100 Eur, na maloletú D. vo výške 80 Eur a na maloletú F. vo výške 60 Eur mesačne. Keďže súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, neskúmal zrozumiteľnosť tohto konania pre účastníka konania, či dostatočne porozumel prezentovanému konsenzu rodičov ohľadom úpravy styku s deťmi (keď otec sám navrhoval úpravu styku), dostatočne neskúmal dôvodnosť matkou deklarovaných výdavkov na starostlivosť o maloleté deti, príjem ďalších osôb zdieľajúcich domácnosť s matkou, ako sa na jej životnej úrovni podieľa aj jej partner, nezisťoval vzdelanie a potencialitu zamestnania matky a z toho sa odvíjajúceho jej príjmu, preto odvolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Matka v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla rozsudok potvrdiť, keďže ho považuje za vecne správny a riadne odôvodnený. Úprava styku podľa nej nie je potrebná, keďže rodičia sa na nej vedia dohodnúť, čo potvrdzujú aj vyjadrenia otca, ktorý v odvolaní uvádza, že jeho styk s deťmi je v súčasnosti pravidelný, dokonca veľmi intenzívny, deti sú spokojné a vyhovuje im to. Pokiaľ ide o výhrady otca voči súdom určenej výške výživného, aj tieto sú podľa matky nepodložené. Súd prvej inštancie mal riadne zistený skutkový stav, vrátane výšky odôvodnených výdavkov na maloleté deti, pričom matka považuje za bezpredmetné, aby sa súd oboznamoval s trestným oznámením podaným na otca. Matka poukazuje na to, že ani teraz si otec riadne neplní vyživovaciu povinnosť a opätovne preto bola nútená podať na neho trestné oznámenie, nakoľko otec napadnutý rozsudok ignoruje. Zápočet platieb na zročné výživné bol súdom riadne zistený, otec na pojednávaní, hoci je to jeho povinnosť, nevedel zdokladovať ani jedno plnenie a matkou preukázané plnenie výživného otcom v zmysle neodkladného opatrenia otec nesporeoval. Hoci rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením, otec je matke opäť dlžný výživné na maloleté deti za november 2021 a viaceré mesiace roku 2022 a deťom neprispieva ani naturálnymi plneniami (matka ho oslovila, aby prispel aspoň deťom do školy a škôlky po 20 Eur, ale márne). Tvrdenia otca, že nepochopil výzvy súdu, lebo má jazykové bariéry, sú účelové, pokiaľ sa otec uchádzal o post profesionálneho vojaka v armáde SR, ako súdu tvrdil, nemá jazykovú bariéru, okrem toho v konaní nepožiadol o tlmočníka. Rovnako otec zavádza súd tvrdením, že si otvoril živnosť, aby stabilizoval svoje príjmy. Podľa aktuálneho výpisu zo živnostenského registra si otec žiadnu živnosť neotvoril. Zavádzajúce sú aj jeho tvrdenia, že nemá pracovné návyky a skúsenosti v oblasti stolárstva, ktorú vyštudoval, keďže na súde tvrdil, že pracuje v tejto oblasti na dohodu. Z uvedeného je zrejmé, že otec má skryté príjmy, nevyužíva ponuky práce v tejto oblasti, vyhýba sa trvalému pracovnému pomeru, o čom matka predložila súdu dôkazy ako aj dôkazy o dostatku pracovných ponúk pre otca. To, že otec

nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, nevie, ako sa mu bude dariť v podnikaní, je vzhľadom na skutkový stav a existujúce pracovné ponuky na trhu práce irelevantné. Otec sa však odmieta zamestnať na trvalý pracovný pomer, kde by získal istotu pravidelného príjmu. Tvrdenie otca, že matka v júni 2022 ukončí rodičovskú dovolenku a na jej strane dôjde k zmene príjmových pomerov, je špekulatívne. Súd správne rozhodol, keď posudzoval zistený skutočný stav veci v čase vyhlásenia rozsudku.

7. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým súd určil výživné na maloleté deti a zročné výživné za obdobie od 27.04.2021 do 31.03.2022 s povinnosťou jeho úhrady v splátkach, ďalej výroku IV., ktorým súd určil, že styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje a napokon ako aj v závislom výroku VI. o nároku na náhradu trov konania.

10. Pokiaľ ide o odvolanie otca proti rozhodnutiu v časti určenia výživného vrátane zročného výživného za uplynulé obdobie s povinnosťou jeho úhrady v splátkach, odvolací súd po preskúmaní rozsudku v tejto napadnutej časti ako aj obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP, keď nepovažoval odvolacie námietky otca za spôsobilé privediť zmenu napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a s prihliadnutím na odvolaciu argumentáciu otca súd dopĺňa nasledovné:

11. Odvolateľ namietal, že rozhodnutie je nesprávne, pretože súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, nedôsledne preveril majetkové pomery otca, neskúmal dôvodnosť matkou deklarovaných výdavkov na starostlivosť o maloleté deti, príjem ďalších osôb zdieľajúcich domácnosť s matkou, ako sa na jej životnej úrovni podieľa aj jej partner, nezisťoval vzdelanie a potencialitu zamestnania matky a z toho sa odvíjajúceho jej príjmu.

12. Odvolací súd však nedal otcovi za pravdu. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, dostatočne zistil a náležite ustálil výšku odôvodnených potrieb maloletých detí a to jednak bežných potrieb (bývanie, stravu, ošatenie, hygienu a pod.), s prihliadnutím na preukázané zdravotné problémy detí (alergie, astmu), ako aj nákladov na školskú, resp. predškolskú dochádzku i ostatných výdavkov maloletých primeraných veku a potrebám detí (športové potreby, hračky), a tiež v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie aj k otázke možnosti a schopnosti rodičov a ich majetkových pomerov, pričom výsledky vykonaného dokazovania správne vyhodnotil, dospel k správnym skutkovým záverom a napokon vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

13. Z dokazovania vyplynulo, že otec je vyučený stolár, pričom naposledy bol riadne zamestnaný do augusta 2020, odvtedy sa nezamestnal. Otec bol súdom vyzvaný, aby predložil doklady preukazujúce jeho majetkové pomery, výšku jeho príjmov a výdavkov, pričom otec súdu predložil iba jeho čestné vyhlásenie o poberanom príjme vo výške nepresahujúcej 580,- Eur a uviedol, že pracuje brigádnicke u známeho v K., ktorý mu takúto hotovosť vypláca mesačne (ústne súdu upresnil, že iba cca 550,- Eur).

K majetkovým pomerom uviedol, že je nemajetný, príjem má len z uvedených brigád a ohľadom svojich pravidelných výdavkov súdu neuviedol nič, ani nepredložil napriek výzve súdu žiadne dôkazy. Odvolací súd konštatuje, že zatiaľ čo matka súdu preukázala tak náklady na výživu maloletých, ako aj výšku vlastných príjmov a výdavkov, otec nepredložil v konaní jediný dôkaz ohľadom svojich majetkových pomerov hoci bol na to súdom vyzývaný, preto pokiaľ má za to, že neboli v konaní dôsledne preverené jeho majetkové pomery, treba uviesť, že k tomu došlo výlučne jeho zavinením. Nemôže obstať tvrdenie odvolateľa, že k tomu došlo z dôvodu jeho jazykovej bariéry a doterajšej nulovej skúsenosti so súdnym systémom, z ktorých dôvodov nepochopil účel a zmysel výzvy súdu. Z obsahu spisu vyplýva, že otec nielenže v konaní nevyužil právo požiadať o prirátanie tlmočníka, ale ani existenciu žiadnej jazykovej bariéry netvrdil, pričom so súdom riadne komunikoval v slovenskom jazyku a to tak písomne (rukou písané čestné prehlásenie, ako aj vyjadrenie otca k veci na čl. 214 a 215 spisu). Argumentácia o nedostatku skúseností so súdnym systémom je irelevantná, výzva súdu bola určitá a zrozumiteľná, pričom na splnenie tam uloženej povinnosti nie je potrebná žiadna osobitná skúsenosť so súdnym systémom.

14. Keďže súd nemal skutočnú výšku príjmov otca žiadnym relevantným dôkazom preukázanú a jeho mesačný príjem ani nebolo možné objektívne zistiť, pričom zároveň otcom tvrdené príjmy treba považovať za neprimerane nízke vzhľadom k jeho možnostiam a schopnostiam – keď otec je zdravý muž v produktívnom veku, remeselník, ktorého schopnosť pracovať nie je obmedzená žiadnym objektívnym dôvodom (napr. starostlivosťou o maloleté dieťa, zdravotnými obmedzeniami a pod.), správne preto prvoinštančný súd vychádzal z potencionálneho príjmu, ktorý otec môže dosahovať pri riadnom využívaní svojich schopností a možností. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného, čo však nie je súdený prípad, pretože otec sa nachádza v uvedenej situácii (kedy dlhodobo dosahuje len podpriemerné príjmy z brigád) evidentne dobrovoľne. Z jeho vyjadrení totiž nevyplývalo - a už vôbec nebolo relevantným spôsobom preukázané, že by sa intenzívne snažil svoju príjmovú situáciu riešiť. V konaní uviedol iba to, že v marci 2021 si podal žiadosť do ozbrojených síl SR (OS SR) a je predpoklad, že bude úspešný, avšak zatiaľ stále prebiehajú súvisiace procesy a výsledok ešte nie je známy, takže od podania prihlášky si ani stále prácu nehľadá nakoľko mu bol taký postup odporúčaný, aby bol v prípade prijatia časovo flexibilný. Súd prvej inštancie však zistil, že uvedené tvrdenie otca o účasti vo výberovom konaní pre OS SR sa ukázalo ako nepravdivé, nakoľko súdu bolo doručené oznámenie Personálneho úradu OS SR z 18.3.2022, podľa ktorého výberová komisia navrhla žiadosť otca o prijatie zamietnuť, pretože v stanovenej lehote nepredložil potrebnú dokumentáciu; pričom oznámenie o výsledku výberového konania bolo otcovi zaslané ešte v máji 2021. Uvedenú skutočnosť otec ani na priamu otázku súdu neobjasnil. Správne preto súd prvej inštancie mal za to, že v danom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov, keď otec sa svojím konaním vzdal možnosti dosahovať primerané príjmy na výživu svojich maloletých detí a takéto správanie nemôže byť na úkor oprávnených maloletých detí, ktoré sú odkázané výživou na povinného rodiča. Záver súdu o príjmoch otca, ktoré je schopný dosahovať vychádza z verejne dostupných internetových stránok obsahujúcich dostatok pracovných ponúk vhodných pre otca s ohľadom na jeho kvalifikáciu a zároveň dostupnosť vzhľadom k vzdialenosti jeho bydliska. Pokiaľ potom súd uzavrel, že vychádzajúc zo sumy cca 1.400 Eur netto, ktorú by otec v takomto zamestnaní mohol dosiahnuť, je výživné určené na maloletého A. vo výške 170 Eur mesačne, na maloletú D. vo výške 150 Eur mesačne a na maloletú F. vo výške 120 Eur mesačne v danom prípade primerané odôvodneným potrebám maloletých i možnostiam a schopnostiam rodičov, a zároveň súladné s aktuálnou rozhodovacou praxou súdov (v zmysle ktorej celková suma výživného na všetky vyživovacie povinnosti spolu by nepresiahla 30% čistej mzdy) bol jeho záver správny a odvolací súd sa s ním plne stotožňuje. Pokiaľ ide o zročné výživné, súd podľa názoru odvolacieho súdu nijako nepochybil, ak nevykonal dokazovanie obsahom trestného oznámenia podaného matkou maloletých pre zanedbanie povinnej výživy ani obsahom predmetného vyšetrovacieho spisu. Bolo na otcovi, aby preukázal aké platby výživného doposiaľ uhradil, ak chcel, aby boli zohľadnené pri výpočte zročného výživného, čo však neurobil a výšku úhrad ani netvrdil. Odhladnuc od uvedeného žiadna duplicitná

úhrada výživného za uplynulé obdobie nehrozí, keďže v prípade exekúcie môže realizované úhrady povinný preukázať v exekučnom konaní.

15. Námiетка otca, že súd neskúmal potencionálne príjmy matky je irelevantná, keďže bolo preukázané, že táto bola v uvedenom období z objektívnych dôvodov bez príjmov zo zamestnania a jej príjem pozostával len z príspevkov na starostlivosť o deti a opatrovateľského príspevku na svojho najstaršieho syna, takto poberala rodičovský príspevok 280 Eur mesačne a prídavky na deti po 25,88 Eur mesačne, čo spolu s opatrovateľským príspevkom (608,44 Eur) predstavuje 991,96 Eur mesačne. Argumentácia odvolateľa, že pár mesiacov po vyhlásení rozsudku má matke skončiť rodičovská dovolenka, a zrejme dôjde k zmene jej príjmových pomerov, rovnako ako jeho argumentácia, že medzičasom si otec už založil živnosť, o čom súdu mieni doložiť dôkaz, je aktuálne už v tomto konaní bez právneho významu. Prípadná zmena pomerov už na predmetné rozhodnutie nemá vplyv, keďže ako odvolací súd zistil z úradnej moci, medzičasom bolo manželstvo rodičov právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 9P/47/2021-337 zo dňa 10.11.2022 a dňom právoplatnosti začalo platiť toto nové rozhodnutie súdu týkajúce sa úpravy rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Prípadná zmena pomerov na strane rodičov ako aj maloletých detí, ak medzičasom nastala, tak mala byť premietnutá v tomto novom rozhodnutí (t.j. v rozhodnutí o určení vyživovacej povinnosti otca k maloletým, na čas po rozvode).

16. Úspešné nemohlo byť ani odvolanie otca voči výroku IV., ktorým súd rozhodol o otázke styku otca s maloletým na čas do rozvodu. Posudzovanie správnosti predmetného výroku napadnutého rozsudku už v súčasnosti bolo totiž bez právneho významu. Vzhľadom na právoplatnosť rozhodnutia o rozvode manželstva rodičov dňa 02.12.2022, keď predmetom konania vedeného pod sp. zn. 9P/25/2021 bola úprava výkonu rodičovských práv na čas do rozvodu, stratila otázka úpravy styku otca s maloletým za uplynulé obdobie (do 02.12.2022, kedy rozsudok o rozvode nadobudol právoplatnosť) akýkoľvek význam, odpadli tak dôvody, pre ktoré bolo rozhodnutie vydané a takéto rozhodnutie sa stalo bezpredmetným.

17. S poukazom na vyššie uvedené, keďže súd prvej inštancie správne rozhodol o výške výživného na maloleté deti a rovnako správne vypočítal ročné výživné za obdobie od jeho určenia do vyhlásenia rozsudku (keď otec výšku nedoplatku žiadnymi relevantnými dôkazmi o vykonaných platbách nespochybnil), ktoré nedoplatky uložil otcovi uhradiť v primeraných mesačných splátkach spolu s bežným výživným, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku III. ako aj v závislom výroku VI. o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil a v napadnutom výroku IV. podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP v spojení s čl. 4 ods. 1 Základných princípov CSP zrušil z dôvodov uvedených v bode 16.

18. O nároku na náhradu trov konania odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP a § 52 CMP.

19. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).